

Dokument s plenarne sjednice

A9-0032/2021

10.3.2021

IZVJEŠĆE

o izvješćima Komisije o Srbiji za 2019. i 2020.
(2019/2175(INI))

Odbor za vanjske poslove

Izjestitelj: Vladimír Bilčík

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	21
KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU	22

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o izvješćima Komisije o Srbiji za 2019. i 2020. (2019/2175(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Srbije, s druge strane, koji je stupio na snagu 1. rujna 2013.,
- uzimajući u obzir zahtjev Srbije od 19. prosinca 2009. za članstvo u Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir mišljenje Komisije od 12. listopada 2011. o zahtjevu Srbije za članstvo u Europskoj uniji (COM(2011)0688), odluku Europskog vijeća od 1. ožujka 2012. o dodjeli statusa zemlje kandidatkinje Srbiji te odluku Europskog vijeća od 27. i 28. lipnja 2013. o otvaranju pregovora o pristupanju EU-u sa Srbijom,
- uzimajući u obzir zaključke Predsjedništva sa sastanka Europskog vijeća u Solunu od 19. i 20. lipnja 2003.,
- uzimajući u obzir Izjavu iz Sofije sa sastanka na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana od 17. svibnja 2018. te priloženi sofijski program prioriteta,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1244 od 10. lipnja 1999., savjetodavno mišljenje Međunarodnog suda pravde od 22. srpnja 2010. o sukladnosti jednostranog proglašenja neovisnosti Kosova s međunarodnim pravom te Rezoluciju Opće skupštine UN-a 64/298 od 9. rujna 2010. u kojoj je potvrđen sadržaj mišljenja Međunarodnog suda pravde i pozdravljena spremnost EU-a da posreduje u dijalogu između Srbije i Kosova,
- uzimajući u obzir prvi sporazum o načelima kojima se uređuje normalizacija odnosa između vlada Srbije i Kosova od 19. travnja 2013. i sporazumâ od 25. kolovoza 2015. te aktualni dijalog uz posredovanje EU-a za normalizaciju odnosa;
- uzimajući u obzir Berlinski proces pokrenut 28. kolovoza 2014.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 29. studenoga 2018. o Izvješću Komisije o Srbiji za 2018.¹,
- uzimajući u obzir izjavu i preporuke s jedanaeste sjednice Parlamentarnog odbora Europske unije i Srbije za stabilizaciju i pridruživanje (SAPC) održane 30. i 31. listopada 2019.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. veljače 2020. naslovljenu „Poboljšanje pretpripravnog procesa – vjerodostojna perspektiva pristupanja EU-u za zemlje

¹ SL C 363, 28.10.2020., str. 119.

zapadnog Balkana” (COM(2020)0057),

- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 5. lipnja 2020. o jačanju suradnje s partnerima sa zapadnog Balkana u području migracija i sigurnosti,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 29. svibnja 2019. naslovljenu „Politika proširenja EU-a za 2019.” (COM(2019)0260) i priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o Srbiji za 2019.” (SWD(2019)0219),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. listopada 2020. naslovljenu „Politika proširenja EU-a za 2020.” (COM(2020)0660) i priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o Srbiji za 2020.” (SWD(2020)0352),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. listopada 2020. naslovljenu „Gospodarski i investicijski plan za zapadni Balkan” (COM(2020)0641) i radni dokument službi Komisije naslovljen „Smjernice za provedbu zelenog plana za zapadni Balkan” (SWD(2020)0223),
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 8. travnja 2020. naslovljenu „Komunikacija o globalnom odgovoru EU-a na COVID-19” (JOIN(2020)0011),
- uzimajući u obzir Komisijinu ocjenu programa gospodarske reforme Srbije za razdoblje 2020. – 2022. (SWD(2020)0064) od 21. travnja 2020. i zajedničke zaključke gospodarskog i financijskog dijaloga između EU-a i zapadnog Balkana i Turske koje je Vijeće usvojilo 19. svibnja 2020.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 29. travnja 2020. naslovljenu „Potpora zapadnom Balkanu u borbi protiv pandemije bolesti COVID-19 i za oporavak nakon pandemije” (COM(2020)0315),
- uzimajući u obzir jedanaesti sastanak Konferencije o pristupanju sa Srbijom na ministarskoj razini održan 10. prosinca 2019. i na kojem su otvoreni pregovori o poglavlju br. 4 „Slobodno kretanje kapitala”,
- uzimajući u obzir zaključke prve faze Međustranačkog dijaloga o poboljšanju uvjeta za održavanje parlamentarnih izbora uz pomoć Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir završno izvješće posebne misije OESS-a/ODIHR-a za ocjenu izbora o parlamentarnim izborima održanima 21. lipnja 2020. u Srbiji, objavljeno 7. listopada 2020.,
- uzimajući u obzir izjavu za tisak Ureda visoke povjerenice UN-a za ljudska prava o zabrinutosti zbog zlouporabe Zakona o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma za napadanje nevladinih organizacija i ograničenje njihova rada, objavljenu 11. studenoga 2020.,
- uzimajući u obzir Drugo izvješće o sukladnosti o Srbiji koje je Skupina europskih država protiv korupcije (GRECO) u sklopu četvrtog kruga ocjenjivanja objavila 26. studenoga 2020. na temu prevencije korupcije u pogledu članova parlamenta,

sudaca i tužitelja,

- uzimajući u obzir Temeljno evaluacijsko izvješće o Srbiji od 22. siječnja 2020. koje je sastavila Skupina stručnih osoba za djelovanje protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (GREVIO),
 - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o toj zemlji,
 - uzimajući u obzir svoju preporuku od 19. lipnja 2020. Vijeću, Komisiji i potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o zapadnom Balkanu, nakon sastanka na vrhu 2020.²,
 - uzimajući u obzir zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu Europskog parlamenta i predsjednika parlamenata zemalja zapadnog Balkana održanog 28. siječnja 2020., koji je sazvao predsjednik Europskog parlamenta zajedno s čelnicima parlamenata zemalja zapadnog Balkana,
 - uzimajući u obzir Izjavu iz Zagreba usuglašenu tijekom sastanka na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana održanog putem videokonferencije 6. svibnja 2020.,
 - uzimajući u obzir sastanak na vrhu EU-a i zemalja zapadnog Balkana u okviru Berlinskog procesa održan 10. studenoga 2020.,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A9-0032/2021),
- A. budući da se o Srbiji, kao i o svakoj zemlji koja teži da postane članicom EU-a, mora odlučivati prema vlastitim zaslugama u smislu ispunjavanja, provedbe i poštovanja skupa kriterija i zajedničkih vrijednosti koji su uvjet za pristupanje, te budući da kvaliteta i predanost potrebnim reformama određuju raspored i napredovanje pristupanja;
- B. budući da su demokracija, ljudska prava i vladavina prava temeljne vrijednosti na kojima se zasniva EU te su u središtu procesa proširenja i procesa stabilizacije i pridruživanja; budući da su potrebne održive reforme kako bi se savladali znatni preostali izazovi u tim područjima;
- C. budući da Srbija treba i na domaćem terenu i u svojim međunarodnim odnosima postići neosporive rezultate u pridržavanju, podržavanju i obrani vrijednosti poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika nacionalnih i drugih manjina;
- D. budući da je od početka pregovora sa Srbijom otvoreno 18 poglavlja, od kojih su dva privremeno zatvorena; budući da je Srbija odlučila prihvatiti novu metodologiju proširenja EU-a;
- E. budući da se dosljedni rezultati u pogledu postignuća tek trebaju ostvariti u području pravosuđa i temeljnih prava (poglavljje br. 23) te pravde, slobode i sigurnosti (poglavljje

² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0168.

- br. 24); budući da je Vijeće odlučilo da neće otvoriti dodatna poglavlja sa Srbijom;
- F. budući da GRECO smatra da je situacija u Srbiji „globalno nezadovoljavajuća” te je usto utvrdio da Srbija nije poštovala njegove preporuke oko prevencije korupcije u pogledu članova parlamenta, sudaca i tužitelja;
- G. budući da predanost EU-a njegovanju vladavine prava zahvaća i Srbiju te bi EU trebao nastaviti suradnju s Vijećem Europe kako bi podržao Srbiju u provođenju bitnih reformi i obuke u vezi s pravosuđem, borbom protiv korupcije, promicanjem ljudskih prava te ulogom slobodnih i neovisnih medija i civilnog društva, te u praćenju napretka ostvarenog u tim područjima, u skladu s revidiranom metodologijom proširenja;
- H. budući da je normalizacija odnosa s Kosovom u interesu Srbije;
- I. budući da je Srbija i dalje predana održavanju regionalne suradnje i dobrosusjedskih odnosa;
- J. budući da je Srbija i dalje predana stvaranju funkcionalnog tržišnoga gospodarstva i nastavila je provoditi obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, iako preostaje niz otvorenih pitanja u pogledu usklađenosti; budući da je korupcija i dalje prepreka gospodarskome razvoju;
- K. budući da je Srbija ratificirala sve temeljne konvencije Međunarodne organizacije rada;
- L. budući da sloboda izražavanja i neovisnost medija ostaju ozbiljni razlozi za zabrinutost na koje se mora hitno odgovoriti;
- M. budući da je Međustranački dijalog o poboljšanju uvjeta za održavanje parlamentarnih izbora uz posredovanje Europskog parlamenta i dalje jedinstvena platforma za postizanje konsenzusa o tome što valja poduzeti za poboljšanje uvjeta u kojima se provode izbori;
- N. budući da je EU pristao da se iz Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) preraspodijeli 374 milijuna EUR kako bi se doprinijelo ublažavanju socioekonomskih učinaka bolesti COVID-19 u regiji;
- O. budući da je EU pokazao svoju predanost europskoj perspektivi zemalja zapadnog Balkana i mobilizirao 3,3 milijarde EUR za suočavanje s aktualnom zdravstvenom krizom i ublažavanje ekonomskih i socijalnih posljedica pandemije bolesti COVID-19;
- P. budući da je EU najveći pružatelj pomoći Srbiji za ublažavanje ekonomskih i socijalnih posljedica pandemije bolesti COVID-19; budući da je Srbija primila 15 milijuna EUR izravne potpore zdravstvenom sektoru, 78,4 milijuna EUR potpore za socijalni i gospodarski oporavak i 93,4 milijuna EUR sredstava za pomoć;
- Q. budući da Srbija prima pretpristupnu pomoć u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) s ukupnim okvirnim dodijeljenim sredstvima od 1 539,1 milijardi EUR za razdoblje od 2014. do 2020.;
- R. budući da je EU najveći pružatelj financijske pomoći Srbiji; budući da je EU tijekom

proteklih 18 godina Srbiji dodijelio više od 3,6 milijardi EUR bespovratnih sredstava u svim područjima, poput vladavine prava, reforme javne uprave, socijalnog razvoja, okoliša i poljoprivrede; budući da je Srbija od 2008. u okviru IPA-e primila pomoć EU-a u ukupnom iznosu od 2,79 milijardi EUR;

- S. budući da je Srbija imala znatnu korist od trgovinske i gospodarske integracije s EU-om; budući da je EU najveći trgovinski partner Srbije, i na njega otpada 67 % ukupnog srpskog izvoza i više od 60 % ukupnog uvoza robe 2018.; budući da su ulaganja EU-a u Srbiji između 2010. i 2018. ukupno dosegla više od 13 milijardi EUR;
1. pozdravlja činjenicu da je članstvo u EU-u i dalje strateški cilj Srbije i da je to jedan od prioriteta novoformirane vlade; prima na znanje činjenicu da sve parlamentarne stranke podržavaju proces integracije Srbije u EU; potiče srbijanske vlasti da u javnoj raspravi aktivnije i jasnije komuniciraju o svojoj predanosti europskim vrijednostima te očekuje jasnu i nedvosmislenu predanost Srbije, i riječju i djelom, da će ispuniti svoje obveze prema pristupanju EU-u na jasan i provjerljiv način;
2. ističe važnost davanja većeg zamaha pristupnim pregovorima sa Srbijom i brze provedbe revidirane metodologije proširenja utemeljene na tematskim skupinama pregovaračkih poglavlja i postupnome približavanju pojedinim politikama i programima EU-a, istodobno ističući jasne i konkretne poticaje od izravnog interesa za građane Srbije;
3. ističe da je zamah koji je stvoren novim mandatom nakon izbora održanih 21. lipnja 2020. u Srbiji prilika za postizanje bitnog napretka u pogledu europske perspektive Srbije; zalaže se za to da se daljnja pregovaračka poglavlja otvore tek kada Srbija preuzme potrebne obveze i ostvari reforme u skladu s traženim mjerilima; ističe da je otvaranje poglavlja neophodno za postizanje održivih reformi i proeuropskih promjena u Srbiji;
4. poziva Komisiju i Vijeće da, prema potrebi uz uključivanje srbijanskih partnera, poduzmu potrebne korake za provedbu odredaba revidirane metodologije proširenja, posebno onih koje se odnose na tematske skupine pregovaračkih poglavlja, kao i da iskoriste tu novu metodologiju kao priliku za ubrzanje procesa proširenja zapadnog Balkana i da zajedno sa Srbijom utvrde nove korake u pregovaračkom procesu Srbije;
5. pozdravlja suradnju Vlade Srbije i Narodne skupštine na Nacionalnoj konvenciji o Europskoj uniji; poziva Vladu Srbije da što prije imenuje novog voditelja pregovaračkog tima za pristupanje Srbije Europskoj uniji; usto poziva Srbiju da poboljša administrativne kapacitete Ministarstva europskih integracija kako bi se bolje vodili pregovori o članstvu i da učini sve što je u njezinoj moći kako bi proces europske integracije postao što uključiviji i otvoreniji;
6. konstatira da je Srbija nastavila jačanje usklađivanja i provođenja svojeg zakonodavstva u skladu s pravnom stečevinom EU-a te da to mora i dalje činiti; žali što je tempo usklađivanja bio znatno sporiji od onoga što je vlada prvotno planirala; ističe ograničen napredak u pogledu poglavlja br. 23 (pravosuđe i temeljna prava) i poglavlja br. 24 (pravda, sloboda i sigurnost); primjećuje da su normalizacija odnosa s Kosovom i istinsko poštovanje temeljnih prava i dalje ključni te da će odrediti tempo pristupnih pregovora;

7. žali zbog nedostatka napretka u mnogim područjima srbijanskog programa reformi i činjenice da je čak došlo do nazadovanja u pogledu pitanja koja su ključna za pristupanje EU-u; poziva Komisiju da promijeni svoju metodologiju izvješćivanja kako bi se uzelo u obzir značajno nazadovanje i poslala jasna poruka zemljama pristupnicama, uključujući Srbiju;
8. naznačuje da je važno da srbijanski dionici strateški komuniciraju o koristima pristupanja EU-u; ističe da se javna rasprava o pristupanju EU-u mora temeljiti na činjenicama i mora promicati puno poštovanje temeljnih prava i demokratskih vrijednosti;
9. potiče srbijanske vlasti da u javnoj raspravi aktivnije priopćavaju o svojoj predanosti europskim vrijednostima te da povećaju transparentnost svoje komunikacije, među ostalim pružanjem pristupa informacijama za širu javnost, kao i širenjem suradnje između javnih tijela i civilnog društva; izražava zabrinutost zbog toga što javno financirane medijske kuće, koje često citiraju dužnosnike, doprinose širenju retorike protiv EU-a u Srbiji;
10. poziva Srbiju i države članice EU-a da provode aktivniju i učinkovitiju komunikacijsku politiku o europskoj perspektivi, usmjerenu i na građane Srbije i EU-a, uključujući i one koji pripadaju nacionalnim manjinama; naglašava povijesne veze prijateljstva i bratstva između naroda Europske unije i naroda Srbije;
11. primjećuje da Srbija pridaje nerazmjerno mnogo pozornosti trećim zemljama; poziva Srbiju, Komisiju i delegaciju EU-a u Srbiji da ulažu više napora u promicanje uloge i koristi bliskog partnerstva između EU-a i Srbije, među ostalim promoviranjem projekata i reformi financiranih sredstvima EU-a; primjećuje da postoji hitna potreba za uspostavljanjem kontakta s građanima Srbije izvan većih gradova i poziva EU da još više poveća svoju potporu civilnom društvu na lokalnoj razini;
12. poziva na stvaranje novih prilika za politički dijalog i dijalog o politikama na visokoj razini sa zemljama zapadnog Balkana kako bi se osiguralo snažnije upravljanje i angažman na visokoj razini, kao što se zahtijeva i revidiranom metodologijom proširenja; smatra da bi Konferencija o budućnosti Europe trebala aktivno promicati angažman predstavnika Srbije i drugih zemalja zapadnog Balkana, kako na razini vlade, tako i organizacija civilnog društva i mladih te ih adekvatno uključiti u njezin rad;
13. prima na znanje zaključke završnog izvješća posebne misije OESS-a/ODIHR-a za ocjenu izbora da su parlamentarni izbori održani 21. lipnja 2020. efikasno provedeni, ali da je prevlast vladajuće stranke, među ostalim i u medijima, razlog za zabrinutost; žali zbog dugotrajne tendencije vršenja pritiska na glasače, pristranosti medija i nejasnih granica između djelovanja svih državnih dužnosnika i stranačke kampanje; s tim u vezi, ukazuje na ulogu dezinformacijskih kampanja uz državno pokroviteljstvo s ciljem promjene mišljenja o izborima;
14. pozdravlja osnivanje Radne skupine za provedbu preporuka ODIHR-a; poziva srbijanske vlasti da u cijelosti uzmu u obzir sve preporuke ODIHR-a puno prije sljedećih izbora; naglašava da bi u tom procesu i dalje trebale sudjelovati organizacije civilnog društva koje imaju stručno znanje o uvjetima u kojima se provode izbori;

15. sa zabrinutošću primjećuje da je samo nekoliko tjedana prije zakazanih izbora parlament bez potrebne javne rasprave izglasao izmjene važnih elemenata izbornog sustava, uključujući snižavanje izbornog praga; ističe da, prema Venecijanskoj komisiji, temeljni elementi izbornog zakona ne bi trebali biti značajno izmijenjeni manje od godinu dana prije izbora;
16. žali zbog odluke dijela oporbe da bojkotira izbore i naglašava da su, u svjetlu nalaza posebne misije OESS-a/ODIHR-a za ocjenu izbora u kojoj se ističu nedostatak istinskog pluralizma i fragmentacija političke scene u Srbiji, sve političke snage, posebno upravljačka tijela, odgovorne za poboljšanje izbornih uvjeta; naglašava da je jedini način da se biračima zajamči politička zastupljenost i sposobnost utjecanja na proces odlučivanja njihovo sudjelovanje u političkim i izbornim procesima; poziva oporbu da se vrati za pregovarački stol i nastavi sudjelovati u političkim i parlamentarnim aktivnostima;
17. podsjeća na izborna načela koja je definirala Venecijanska komisija i sa zabrinutošću primjećuje da je predsjednik Aleksandar Vučić najavio održavanje prijevremenih izbora bez ustavne osnove i političke potrebe, te je kao predsjednik Srbije i predsjednik najveće političke stranke najavio jedan dan izbora za predsjedničke, parlamentarne i općinske izbore u Beogradu u proljeće 2022.;
18. pozdravlja uspostavu međustranačkog dijaloga s Narodnom skupštinom Srbije uz posredovanje Europskog parlamenta i početne mjere koje su srbijanske vlasti i parlamentarna većina poduzele za poboljšanje izbornih uvjeta; poziva na daljnju provedbu preostalih obveza preuzetih u okviru međustranačkog dijaloga;
19. poziva na nastavak međustranačkog dijaloga s Narodnom skupštinom uz posredovanje Europskog parlamenta uz sudjelovanje svih relevantnih dionika i proeuropskih političkih snaga u Srbiji kako bi se poboljšala politička klima i povjerenje u čitavom političkom spektru; apelira na što skorije održavanje novih krugova uključivijeg međustranačkog dijaloga i poziva sve strane da definiraju jasne ciljeve, kriterije, mjerila i sugovornike;
20. osuđuje neprihvatljive verbalne napade i slučajeve govora mržnje protiv zastupnika u Europskom parlamentu, posebno onih koji predstavljaju Parlament u njegovim odnosima sa Srbijom, uključujući predsjednika i članove Izaslanstva Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje te posrednike u međustranačkom dijalogu, kao radnje koje nisu u skladu s duhom obveza Srbije u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; poziva predsjednika Narodne skupštine i predsjednike klubova zastupnika zastupljenih u parlamentu da poštuju standarde demokratskog diskursa;
21. poziva novu vladu da radi na učinkovitim i provjerljivim temeljnim reformama i da se pobrine za strukturne reforme i nedostatke u područjima vladavine prava, temeljnih prava, slobode medija, borbe protiv korupcije i funkcioniranja demokratskih institucija i javne uprave;
22. sa zabrinutošću primjećuje da je, općenito gledano, korupcija i dalje problematično područje u kojemu je postignut ograničen napredak; pozdravlja korake poduzete u osiguravanju neovisnosti Agencije za borbu protiv korupcije i dosadašnje rezultate u dovršavanju predmeta u vezi s korupcijom; potiče daljnji napredak, posebno u području

poboljšanja rezultata istraga, podizanja optužnica i pravomoćnih presuda u predmetima korupcije na visokoj razini, te provedbe zakona o sprečavanju korupcije u skladu s pravnom stečevinom EU-a i preporukama GRECO-a; pozdravlja objavljivanje nedavnog izvješća GRECO-a i potiče Ministarstvo pravosuđa da radi na provedbi njegovih preporuka;

23. ističe da je prema najnovijem izvješću GRECO-a, Srbija samo djelomično provela njegove preporuke iz 2015. i da je situacija u zemlji „globalno nezadovoljavajuća”; naglašava važnost učinkovite borbe protiv korupcije i poziva srbijanske vlasti da što prije provedu te preporuke;
24. apelira na Srbiju da ostvaruje uvjerljive rezultate, među ostalim u pogledu postojanih efikasnih istraga u problematičnim područjima kao što su pravosuđe, sloboda izražavanja i borba protiv korupcije i organiziranog kriminala, naročito u slučajevima od velikoga javnoga interesa, kao što su slučaj Krušik, Jovanjica i Telekom Srbija, te da ostvari bolje rezultate u provođenju istraga, podizanju optužnica i donošenju presuda u slučajevima korupcije na visokoj razini, uključujući oduzimanje i zapljenu imovine iz kriminalne djelatnosti; ponavlja svoj poziv iz 2018. da se zadovolji pravda u pogledu nezakonitog uništenja privatne imovine u beogradskom naselju Savamala; primjećuje da je novi Zakon o sprečavanju korupcije na snazi od 1. rujna 2020.;
25. podsjeća Srbiju da pojača napore za učinkovito rješavanje problema korupcije, usredotočenjem na prevenciju i suzbijanje korupcije, među ostalim usvajanjem nove strategije za borbu protiv korupcije utemeljenu na vjerodostojnom i realističnom akcijskom planu kao i učinkovitom koordinacijskom mehanizmu;
26. poziva Srbiju da poboljša svoju borbu protiv organiziranog kriminala i da s pristupa utemeljenog na pojedinačnim slučajevima prijeđe na strategiju kojom se ciljaju organizacije kako bi se razbile velike i međunarodno raširene organizacije; ističe da bi takva strategija trebala obuhvaćati učinkovite istrage, kazneni progon i pravomoćne osuđujuće presude u slučajevima teškog kriminala i organiziranog kriminala, uključujući financijske istrage, sustavno praćenje novčanih tokova, solidan nadzorni mehanizam za izbjegavanje zlouporaba i povećanje financijskih i ljudskih kapaciteta Tužiteljstva za organizirani kriminal koje bi trebalo biti lišeno svakog neprimjerenog političkog utjecaja;
27. izražava zabrinutost zbog rasta nasilja od strane ekstremističkih i organiziranih zločinačkih skupina i poziva vlasti da osiguraju da se slučajevi koje su otkrili istraživački novinari ili zviždači pravilno istražuju i da svi uključeni javni službenici budu pozvani na odgovornost;
28. sa zabrinutošću primjećuje kontinuirani politički utjecaj na pravosuđe i primjećuje potrebu za jačanjem zaštitnih mjera za odgovornost, profesionalnost, neovisnost i opću djelotvornost pravosuđa, uključujući, ako je primjenjivo, revidiranjem postojećeg sustava zapošljavanja i upravljanja ljudskim resursima; primjećuje da je vlada izradila prijedlog ustavnih reformi, koji je Venecijanska komisija pozitivno ocijenila, i poslala ga nadležnom odboru Narodne skupštine;
29. naglašava važnost opsežnog postupka savjetovanja u ustavnoj reformi; žali što prethodni parlament Srbije nije donio ustavne reforme usmjerene na jačanje neovisnosti

pravosuđa; preporučuje donošenje ustavnih reformi što je prije moguće uz savjetovanje s udrugama sudaca i tužitelja te drugim relevantnim političkim akterima, uključujući neparlamentarnu oporbu;

30. ponavlja važnost brzog usvajanja zakona o financiranju Autonomne Pokrajine Vojvodine;
31. izražava zabrinutost oko učinkovitog funkcioniranja novog parlamenta, u kojem ne postoji parlamentarna oporba, čiju legitimnost osporavaju oporbene stranke i za čiji je saziv srbijanski predsjednik već najavio skraćivanje, pri čemu taj parlament donosi dalekosežne ustavne promjene bez otvorene, uključive i demokratske javne rasprave, posebno u području pravosuđa;
32. pozdravlja promjene postignute u funkcioniranju Narodne skupštine s ciljem obnavljanja praksi i procedura te poštovanja poslovnika; žali što je općeniti parlamentarni nadzor izvršne vlasti ostao tek formalan; naglašava da su potrebne daljnje sadržajne reforme procedura i praksi kako bi se poboljšala kvaliteta zakonodavnog postupka, zajamčio učinkovit parlamentarni nadzor i zaustavili sustavni nedostaci Narodne skupštine, uključujući opstrukciju rada parlamenta, broj hitnih postupaka i praksu grupiranja nepovezanih točaka pod istom točkom dnevnog reda;
33. ističe da se dodatno treba poboljšati kvalitetu zakonodavnog postupka povećanjem transparentnosti i socijalnog i političkog dijaloga te jamčenjem da neovisna regulatorna tijela imaju ovlasti da učinkovito izvršavaju svoju nadzornu ulogu; ističe da se o godišnjim izvješćima neovisnih tijela raspravljalo na plenarnoj sjednici Narodne skupštine te da su usvojeni zaključci;
34. poziva novoizabrani parlament da pojača napore kako bi se osigurala transparentnost, uključivost i kvaliteta zakonodavnog postupka, kao i učinkovit parlamentarni nadzor; nadalje poziva na dodatne mjere radi jamčenja dijaloga među svim strankama te na jaču ulogu civilnog društva koje ostaje ključni element demokracije koja dobro funkcionira; sa zabrinutošću primjećuje manjak transparentnosti u vezi s postupkom ponovnog imenovanja povjerenice za zaštitu ravnopravnosti;
35. poziva na učinkovitu suradnju s neovisnim i regulatornim tijelima i povećan angažman Narodne skupštine u nadzoru i kontroli vlade i uprave; poziva na sadržajni angažman Narodne skupštine u postupku pregovora o pristupanju Srbije EU-u, u skladu s njezinom Rezolucijom od 16. prosinca 2013. o ulozi Narodne skupštine i načelima u pregovorima o pristupanju Srbije EU-u;
36. naglašava da je potrebno u potpunosti priznati i poduprijeti ulogu neovisnih regulatornih tijela, uključujući srbijanskog pravobranitelja, Agenciju za borbu protiv korupcije, nacionalno revizorsko tijelo i povjerenika za informacije od javnog značaja i zaštitu osobnih podataka; poziva srbijansku Narodnu skupštinu da se uključi u provedbu zaključaka i preporuka neovisnih regulatornih tijela, prije svega zaključaka i preporuka pravobranitelja;
37. podsjeća na to da je socijalni dijalog jedan od stupova europskog socijalnog modela te da je redovno savjetovanje između vlade i socijalnih partnera ključno za sprečavanje socijalnih napetosti i sukoba; naglašava da je od presudne važnosti da socijalni dijalog

preraste razmjenu informacija i da bi se oko važnih zakona trebalo savjetovati sa zainteresiranim stranama prije nego što se dalje upute u parlamentarnu proceduru;

38. sa zabrinutošću primjećuje da se Narodna skupština Srbije sastala tek 44 dana nakon proglašenja izvanrednog stanja u ožujku 2020., čime je njezin položaj kao ključne institucije parlamentarne demokracije kako je utvrđeno Ustavom Srbije doveden u pitanje; sa zabrinutošću primjećuje da dugo nakon proglašenja konačnih rezultata izbora 5. srpnja 2020. Narodna skupština nije u potpunosti započela svojim radom, unatoč jasnoj parlamentarnoj većini; poziva Narodnu skupštinu da izbjegava uvredljiv provokativni jezik i suprotstavlja se govoru mržnje u parlamentarnim raspravama; naglašava važnost rada oporbe u demokraciji;
39. ističe da vrijeđanje, zastrašivanje i klevetanje političkih protivnika i predstavnika medija koje zastupnici koriste u plenarnoj sjednici Narodne skupštine predstavljaju kršenje demokratske prakse i temeljnih demokratskih vrijednosti, što bi trebalo najoštrije osuditi i kazniti u skladu s poslovníkom;
40. pozdravlja donošenje novog akcijskog plana za medijsku strategiju i činjenicu da će biti uspostavljena radna skupina za praćenje provedbe strategije i akcijskog plana;
41. zabrinut je zbog navoda istraživačkih novinara o vladinoj manipulaciji statistikama o bolesti COVID-19 u političke i izborne svrhe; žali zbog kampanje dezinformiranja oko pomoći EU-a tijekom pandemije iza koje stoje državni dužnosnici; naglašava da su povjerenje i transparentnost posebno važni u vladinim naporima u borbi protiv bolesti COVID-19 te stoga potiče Vladu Srbije da građanima pruži sve relevantne informacije o pandemiji, uključujući cjepiva;
42. vjeruje da je stjecanje dvaju televizijskih kanala s nacionalnom pokrivenošću u prosincu 2018. od strane osobe povezane s vladajućom strankom korak koji je vladajuća stranka poduzela prema monopolizaciji medijskog prostora u zemlji; poziva uredničke timove svih televizijskih kanala s nacionalnom pokrivenošću u Srbiji da poštuju najviše profesionalne standarde i omoguće da se suprotna mišljenja redovito čuju;
43. žali zbog pogoršanja medijske slobode i rasta korištenja uvredljivog jezika, zastrašivanja i čak govora mržnje prema članovima parlamentarne oporbe, neovisnim intelektualcima, nevladinim organizacijama, novinarima i uglednim pojedincima, uključujući od strane članova vladajuće stranke, čija je odgovornost da se s poštovanjem odnose prema svim predstavnicima medijima od ključne važnosti; apelira na srbijanske vlasti da hitno poduzmu mjere kako bi zajamčile slobodu izražavanja i neovisnost medija te osigurale odgovarajuće istrage tih slučajeva;
44. žali što su srbijanske vlasti obveze preuzete u međustranačkom dijalogu koje se odnose na Regulatorno vijeće za elektroničke medije i na javnu radioteleviziju (RTS) tek djelomično ispunile ili ih nisu uopće ispunile; podsjeća da slobodni i neovisni mediji imaju glavnu ulogu u demokraciji; pozdravlja najavu vlade da će formirati Radnu skupinu za sigurnost novinara;
45. sa zabrinutošću primjećuje da se rad organizacija civilnog društva odvija u okruženju koje nije otvoreno prema kritikama; potiče srbijansku upravu za sprečavanje pranja novca pri Ministarstvu financija Srbije da do kraja razjasni situaciju u vezi s istragama

organizacija civilnog društva i novinara na temelju navoda o pranju novca te potiče vlasti da se suzdrže od proizvoljnog napada na te organizacije i pojedince; poziva srbijanske vlasti da se bore protiv sužavanja prostora za civilno društvo i neovisne medije i osiguraju da oni mogu raditi slobodno bez ograničenja kao i bez zastrašivanja ili kriminalizacije tih organizacija; apelira na vlasti da njeguju ozračje koje pogoduje radu svih organizacija civilnog društva i to čim prije;

46. poziva Komisiju i ESVD da ojačaju svoju suradnju s civilnim društvom, nevladinim organizacijama i neovisnim medijima na terenu te da im pruže potporu; ponovno potvrđuje svoju potporu radu europskih političkih zaklada na jačanju demokratskih procesa u Srbiji i poticanju nove generacije političkih vođa;
47. iako snažno osuđuje sve činove nasilja, napominje da slučajevi nerazmjerne uporabe sile od strane policijskih snaga tijekom prosvjeda u srpnju 2020. zaslužuju posebnu pozornost vlasti, među ostalim u pogledu kasnije nedovoljne suradnje policijskih službenika s pravosudnim sustavom i javnim tužiteljem; apelira na srbijanske vlasti da propisno istraže sve slučajeve u kojima je policija prekoračila svoje ovlasti kako bi se spriječilo nekažnjavanje i ojačalo povjerenje javnosti u policiju te kako bi osobe koje tvrde da su žrtve povrede dužnosti od strane policije lakše podnijele pritužbe i dobile odštetu, te kako bi se iskazala nulta tolerancija prema policijskim službenicima koji prekrše profesionalnu etiku ili kazneni zakon;
48. konstatira da je pravni i institucionalni okvir za poštovanje ljudskih prava formalno općenito uspostavljen, ali da nema djelotvornih mehanizama koji bi osigurali poštovanje tih temeljnih prava; poziva na njegovu stvarnu primjenu posebno u pogledu najranjivijih društvenih skupina, uključujući nacionalne manjine u području obrazovanja; poziva Srbiju da zaštiti te se pobrine za nediskriminirajuće korištenje jezika manjina u obrazovanju, u posebno namijenjenim programima u državnim i lokalnim medijima, te da osigura jednake mogućnosti za odgovarajuću zastupljenost u političkom životu, javnoj upravi i pravosuđu;
49. pozdravlja povećane napore Srbije u suradnji s EU-om u području uključivanja zajednice Roma, posebno u poboljšanju njihovih stambenih prilika; poziva srbijanske vlasti da rješavaju strukturnu diskriminaciju s kojom se suočavaju Romi u pogledu njihova državljanstva, kao i zdravstvene skrbi, obrazovanja i zapošljavanja; apelira na Srbiju da poboljša i pojednostavni institucionalnu strukturu koja se bavi integracijom Roma, uključujući jasnu raspodjelu zadaća, koordinaciju između nacionalnih i lokalnih vlasti, kao i izradu proračuna u kojemu se vodi računa o potrebama romskih zajednica;
50. pozdravlja dovršetak dugo odgađanog prijevoda osnovnoškolskih udžbenika na bugarski jezik, što će omogućiti bugarskoj nacionalnoj manjini da se školuje na svom materinskom jeziku; sa zabrinutošću primjećuje da još uvijek nisu prevedeni svi udžbenici za srednjoškolsko obrazovanje; potiče srbijanske vlasti da se pobrinu za održivost procesa stavljanjem na raspolaganje dovoljnog broja učitelja, udžbenika i dodatnih materijala (školskih dnevnika, udžbenika itd.), čime će se adekvatno odgovoriti na potrebe učenika iz manjinskih zajednica;
51. zabrinut je zbog neuspjeha srbijanskih vlasti da promiču stvarno korištenje regionalnih ili manjinskih jezika;

52. poziva Srbiju da ojača institucije za ljudska prava, zajamči njihovu neovisnost, dodijeli im potrebne financijske i ljudske resurse i osigura pravovremeno praćenje njihovih preporuka, kao i da donese i provede novu strategiju protiv diskriminacije;
53. poziva Srbiju da poboljša svoje sposobnosti za pružanje statistika i da što prije provede popis stanovništva, uz poštovanje najviših međunarodnih standarda i uz uključivanje neovisnih promatrača; ponavlja svoj poziv na poboljšanu koordinaciju i uključivanje dionika, i na provedbu i periodičku reviziju Akcijskog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina;
54. sa zabrinutošću primjećuje visoku stopu žena i djece žrtava nasilja i nasilja u obitelji; prima na znanje napore Srbije u borbi protiv nasilja nad ženama i djecom te nasilja u obitelji; međutim, snažno ističe da je potrebna daljnja i učinkovitija provedba te da su potrebna konkretna poboljšanja, posebno tijekom aktualne pandemije, kako bi se poboljšao pristup kvalitetnim uslugama u tom području;
55. pozdravlja izvješće GREVIO-a o Srbiji u kojemu se naglašavaju izostanak dosljednog političkog pristupa provedbi Istanbulske konvencije, potreba za preventivnim mjerama, nedostaci u pružanju usluga žrtvama, niska razina svijesti, senzibilizacija i jačanje kapaciteta, kao i posebne prepreke za širok krug žena zbog intersekcionalnih faktora kao što su etnička pripadnost, siromaštvo, socijalno podrijetlo i invaliditet;
56. zabrinut je što novi zakon o rodnoj ravnopravnosti znatno kasni, što još uvijek nedostaju koordinacija i učinkovita institucionalna struktura s odgovarajućim resursima u tom području, što je socioekonomski položaj žena još uvijek znatno lošiji od položaja muškaraca, kao i zbog prevladavajućih patrijarhalnih stavova i rodnih stereotipa u društvu i javnom diskursu te nedostatka znanja tužitelja, odvjetnika i općenito pravosudnog osoblja o tim pitanjima;
57. poziva Srbiju da poveća napore usmjerene na rodnu ravnopravnost i ženska prava, među ostalim posvećivanjem posebne pozornosti rodno osjetljivim politikama i povećanoj suradnji s civilnim društvom, posebno ženskim organizacijama; naglašava važnost uključivanja rodne perspektive u gospodarske programe;
58. pohvaljuje znatnu zastupljenost žena u novoj vladi i parlamentu, u nadi da će to dovesti do značajnog promicanja ljudskih prava i političkih sloboda žena i ranjivih skupina; pozdravlja značajnu zastupljenost nacionalnih manjina u parlamentu;
59. ističe potrebu za nastavkom zaštite LGBTI prava; poziva vlasti na primjerenije i učinkovitije odgovore na govor mržnje i zločine motivirane mržnjom; pozdravlja mirno održavanje dviju povorki ponosa 2019.; naglašava važnost toga da sve institucije pruže podršku u pripremi EuroPridea 2022. i zajamče sigurnost svih sudionika;
60. poziva vladu da zakonski regulira istospolne zajednice i promjenu imena i spola transrodnih osoba u skladu s relevantnom sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava, stvori sigurno okruženje za LGBTI osobe i promiče kulturu tolerancije prema njima;
61. potiče Srbiju da poboljša pristup zdravstvenim uslugama za osobe s invaliditetom, osobe koje žive s HIV-om, djecu i odrasle koji se drogiraju, zatvorenike, seksualne

radnike, LGBTI osobe, interno raseljene osobe i Rome, posebno u svjetlu trenutačne pandemije i problema u zdravstvenom sektoru;

62. pozdravlja angažiranost Srbije u inicijativama za regionalnu suradnju; potiče Srbiju da nastavi ulagati napore na svim razinama u cilju pomirenja i jačanja dobrosusjedskih odnosa; poziva Srbiju da u potpunosti provede bilateralne sporazume i da se uključi u konstruktivno i pravovremeno rješavanje svih preostalih graničnih sporova sa susjednim zemljama, uključujući pitanja povezana s pomirenjem iz prošlosti Jugoslavije; ističe da je potrebno uložiti dodatne napore u socioekonomski razvoj graničnih regija; pozdravlja inicijativu regionalne integracije kroz gospodarski razvoj;
63. pozdravlja konstruktivnu ulogu Vijeća za regionalnu suradnju i aktivno sudjelovanje Srbije u njemu; ističe važnost regionalne suradnje u kontekstu krize uzrokovane bolešću COVID-19 i naglašava da su regionalna suradnja i dobrosusjedski odnosi povezani s ciljem Srbije u pogledu uspješne europske perspektive;
64. ističe da je normalizacija odnosa između Srbije i Kosova prioritet i preduvjet za pristupanje obiju zemalja EU-u te je nužna za osiguravanje stabilnosti i prosperiteta za širu regiju; prima na znanje povećani angažman obiju strana u dijalogu uz posredovanje EU-a i poziva na aktivno i konstruktivno sudjelovanje u dijalogu uz posredovanje EU-a pod vodstvom posebnog predstavnika EU-a u cilju postizanja sveobuhvatnog, održivog i pravno obvezujućeg sporazuma u skladu s međunarodnim pravom;
65. ponavlja svoj poziv da se, u dobroj vjeri i pravodobno, ostvari napredak u cjelovitoj provedbi svih sporazuma koji su već postignuti, uključujući uspostavu Udruženja/Zajednice općina s većinskim srpskim stanovništvom bez daljnje odgode; poziva ESVD da uspostavi mehanizam za praćenje i provjeru provedbe svih do sada postignutih sporazuma i periodički izvješćuje Europski parlament o napretku provedbe; u tom pogledu ponavlja svoju punu potporu posebnom predstavniku EU-a za dijalog Beograda i Prištine Miroslavu Lajčaku;
66. poziva vlade Srbije i Kosova da se suzdrže od svih radnji koje bi mogle poljuljati povjerenje između strana i ugroziti konstruktivan nastavak dijaloga; ponovno naznačuje važnost multietničke naravi Kosova i Srbije i naglašava da etnički čiste države ne smiju biti cilj u toj regiji;
67. poziva srpske i kosovske vlasti da promiču međuljudske kontakte među lokalnim zajednicama u cilju jačanja dijaloga između dviju zemalja, među ostalim i na nevladinoj razini; ponavlja svoj poziv vlastima da se suzdrže od korištenja pogrdnog jezika prema drugim etničkim skupinama; izražava žaljenje što most u Mitrovici još uvijek nije otvoren za sav promet, unatoč završetku radova na obnovi;
68. pozdravlja aktivno i konstruktivno sudjelovanje Beograda u dijalogu s Prištinom i provedbu dogovorenih obveza iz Briselskog sporazuma;
69. pohvaljuje dobru regionalnu suradnju između Srbije i Kosova u borbi protiv širenja pandemije bolesti COVID-19, uključujući suradnju između gradonačelnikâ Mitrovice i komunikaciju između ministara zdravlja;
70. ističe važnost regionalne suradnje u pogledu ratnih zločina i istrage u slučajevima

nestalih osoba, uključujući ulaganje više napora u priznavanje i poštovanje sudskih presuda o ratnim zločinima, istraživanja groblja, odbacivanje govora mržnje i veličanja ratnih zločinaca, te podupiranje domaćih tužitelja u privođenju počinitelja pravdi; poziva srbijanske vlasti da nastave sa svojim nastojanjima za suzbijanje tih problema i da osude sve oblike govora mržnje, kampanja zastrašivanja, javnog odobravanja i poricanja genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina; žali što neka tijela srbijanskih vlasti i neki srbijanski političari nastavljaju poricati genocid u Srebrenici; pozdravlja rad organizacija civilnog društva u području pomirenja, prijelazne pravde i odgovarajućih reparacija;

71. pozdravlja postojanu suradnju Srbije na temelju procesa Sarajevske deklaracije te podsjeća da prema Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju ima obvezu u potpunosti surađivati s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju (ICTY) i Međunarodnim rezidualnim mehanizmom za kaznene sudove, te poziva Srbiju da se suprotstavi svim naporima da se potkopaju dosadašnji rezultati i falsificiraju činjenice koje je utvrdio ICTY;
72. ponovno izražava svoju potporu inicijativi za uspostavu regionalne komisije za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava na državnom području bivše Jugoslavije (REKOM); ističe važnost Regionalnog ureda za suradnju mladih i njegov rad; primjećuje da je uslijed pandemije koronavirusa Europska komisija predložila da se godina u kojoj bi Novi Sad trebao biti domaćin Europske prijestolnice kulture odgodi i prebaci s 2021. na 2022.;
73. pozdravlja činjenicu da je 2019. Srbija dobila status programske zemlje u programu Erasmus+;
74. pozdravlja napredak Srbije u razvoju funkcionalnog tržišnoga gospodarstva; poziva Srbiju da nastavi ulagati napore u poticanje konkurentnosti te dugoročnog i uključivog rasta putem strukturnih reformi, posebno u energetske sektoru i na tržištu rada, kao i poboljšanjem transparentnosti i predvidljivosti u regulatornom okruženju; naglašava važnost razvoja poduzetničkih vještina među mladima i poziva srbijansku vladu da se izravno uhvati u koštac s pitanjem korupcije koja guši razvoj funkcionalnog tržišnoga gospodarstva i da se usmjeri na problematična pitanja koja je GRECO iznio 2020. godine;
75. primjećuje da zdravstveni sustav Srbije i dalje pati od nedostatka resursa na svim razinama i stalnog odljeva profesionalne radne snage, što rezultira nedostatkom medicinske opreme, medicinske stručnosti i laboratorijskih kapaciteta za testiranje tijekom pandemije bolesti COVID-19; potiče Srbiju da provodi reforme s ciljem jačanja javnog zdravstvenog sektora, poboljšanja socijalne zaštite i pružanja podrške privatnom sektoru kako bi se ublažile gospodarske posljedice bolesti COVID-19;
76. pozdravlja dobar napredak koji je Srbija postigla u gospodarskom i financijskom području kao što su pravo društava, pravo intelektualnog vlasništva, tržišno natjecanje i financijske usluge te upravljačka odgovornost i revizija; primjećuje, međutim, da je potreban daljnji napredak u području javne nabave;
77. izražava zabrinutost zbog sve većeg utjecaja Kine u Srbiji i diljem zapadnog Balkana te nedostatka transparentnosti i procjene utjecaja kineskih ulaganja i zajmova na okoliš i

- društvo; poziva Srbiju da ojača svoje standarde zakonske usklađenosti za kineske poslovne aktivnosti;
78. poziva Srbiju da poveća održivost svojeg energetskeg sektora diversifikacijom svojih izvora energije, pokretanjem nisko-ugljične energetske tranzicije i prelaskom na obnovljive izvore energije i goriva koja manje zagađuju te istovremenom eliminacijom svih nesukladnih subvencija za ugljik; potiče Srbiju da donese potrebne mjere za očuvanje i zaštitu ekološki osjetljivih područja te da pojača praćenje provedbe nacionalnog plana smanjenja emisija;
 79. pozdravlja stavljanje u pogon najveće vjetroelektrane Čibuk 1, kao i napredak postignut na spojnom plinovodu između Srbije i Bugarske; sa zabrinutošću primjećuje konzistentno nepridržavanje i posljedično kršenje Ugovora o Energetskoj zajednici; ponavlja svoj poziv da zemlje zapadnog Balkana budu u središtu strategije povezivosti EU-a;
 80. pozdravlja aktivno sudjelovanje Srbije u Prometnoj zajednici i u projektima transeuropske mreže, uključujući izgradnju autoceste Niš-Merdare-Priština;
 81. pozdravlja stupanje na snagu novog sporazuma o regionalnom roamingu potpisanog u travnju 2019.;
 82. apelira na vlasti da osiguraju usklađenost sa standardima i ciljevima politike EU-a o zaštiti klime i okoliša kao i o energetskeg učinkovitosti, posebno u kontekstu Izjave iz Sofije o zelenom planu za zapadni Balkan, uključujući, ali ne ograničavajući se na uvođenje određivanja cijena emisija ugljika, ažuriranje zakonodavstva o energetskeg učinkovitosti, izradu i usvajanje integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskeg plana kako bi se olakšao prijelaz na kružno gospodarstvo i usvajanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu ekološki osjetljivih područja;
 83. potiče Srbiju da dovrši reforme nacionalnih sektora električne energije i plina tako što će konkretno provesti razdvajanje operatora sustava, i raditi na regionalnoj povezivosti i dovršenju regionalnih energetskeg tržišta uz poštovanje obveza na temelju Pariškog sporazuma i međunarodnih obveza u okviru Ugovora o Energetskoj zajednici;
 84. zabrinut je zbog visokih razina onečišćenja zraka u Srbiji i apelira na vlasti da brzo poduzmu mjere za poboljšanje kvalitete zraka; naglašava važnost pronalaženja održivih rješenja i ograničavanja upotrebe lignita i drugog niskokaloričnog ugljena u proizvodnji energije, kao i za grijanje;
 85. žali zbog izostanka djelovanja u vezi s onečišćenjem rijeke Dragovišnice koje je posljedica rada rudnika u regiji;
 86. pozdravlja što Srbija ustrajno podržava Globalnu strategiju za vanjsku i sigurnosnu politiku EU-a;
 87. ponovno ističe važnost usklađivanja sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a (ZSVP), koja postupno mora postati sastavni dio vanjske politike Srbije kao presudan uvjet za pristupni proces; izražava zabrinutost zbog stope usklađenosti Srbije, koja je najniža u regiji; primjećuje da neki vladini dužnosnici i neki političari i dalje

povremeno daju izjave koje dovode u pitanje vanjskopolitičku orijentaciju Srbije; zabrinut je zbog opetovane potpore Srbije Rusiji u Općoj skupštini UN-a u vezi s pripojenjem Krima;

88. pozdravlja činjenicu da je Srbija uskladila svoje stajalište sa stajalištem EU-a o predsjedničkim izborima u Bjelarusu; i dalje je, međutim, zabrinut što se Srbija nije uspjela usuglasiti sa sankcijama protiv bjeloruskih dužnosnika i stavom EU-a o novom zakonu o sigurnosti u Kini; poziva Srbiju da poveća razinu usklađenosti s izjavama Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku u ime EU-a i odlukama Vijeća;
89. ističe da su Srbija i Kosovo potpisali sporazume o gospodarskoj normalizaciji 4. rujna 2020. u Washingtonu; međutim, žali zbog odredbi u tekstu kojima se od Kosova zahtijeva da prestane tražiti članstvo u međunarodnim organizacijama; pozdravlja ponovni angažman Sjedinjenih Američkih Država te ističe potrebu da EU i SAD ojačaju svoje partnerstvo i koordinaciju na zapadnom Balkanu; ističe da je transatlantska suradnja važan čimbenik stabilnosti u regiji i naglašava vodeću ulogu EU-a kao posrednika u procesu normalizacije odnosa između Srbije i Kosova;
90. podsjeća da bi preseljenje veleposlanstva Srbije u Izraelu iz Tel Aviva u Jeruzalem bilo protivno stavu Europske unije o dvodržavnom rješenju spora između Izraela i Palestine;
91. poziva na jačanje europske suradnje sa Srbijom u borbi protiv manipulativnog dezinformiranja i kiberprijetnji i hibridnih prijetnji kojima se nastoji posijati razdor u društvima, diskreditirati EU i ugroziti europska perspektiva regije; potiče konkretne korake u izgradnji otpornosti i kibersigurnosti te poziva Srbiju, Komisiju i ESVD da podupru mjere usmjerene na jačanje medijskog pluralizma i kvalitetnog novinarstva; ističe da je potrebno poboljšati europsku koordinaciju kako bi se suzbile regionalne kampanje dezinformiranja koje često potječu iz Srbije, s pomoću eventualnog osnivanja centra izvrsnosti za borbu protiv dezinformiranja usmjerenog na Balkan;
92. naročito je zabrinut zbog dezinformacija koje potječu iz Kremlja i šire ih Sputnik Srbija i drugi domaći akteri; poziva srbijanske vlasti da preispitaju mehanizme kojima se omogućuju te operacije kako bi se smanjile dezinformacije u zemlji i izvan nje te da pojačaju napore u borbi protiv kampanja dezinformiranja koje su u porastu od početka pandemije bolesti COVID-19;
93. pozdravlja sklapanje sporazuma o suradnji u upravljanju granicama između Srbije i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) koji će omogućiti Frontexu da pomogne Srbiji u upravljanju granicama i provodi zajedničke operacije; ističe da Srbija ima aktivnu, suradničku i konstruktivnu ulogu u upravljanju vanjskim granicama EU-a;
94. ponavlja da je EU vodeći trgovinski partner, ulagač i donator pomoći Srbiji; prima na znanje odluku Srbije o potpisivanju sporazuma o slobodnoj trgovini s Euroazijskom ekonomskom unijom u listopadu 2019.; međutim, od Srbije očekuje da se uskladi s trgovinskom politikom EU-a; podsjeća na predanost Unije da brani svoje interese ublažavanjem negativnog učinka sporazuma o slobodnoj trgovini s Euroazijskom ekonomskom unijom koji su sklopile zemlje koje su zatražile članstvo u Europskoj uniji i potpisale Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, poput Srbije; žali što Srbija još uvijek nije članica Svjetske trgovinske organizacije;

95. poziva Srbiju da poboljša usklađenost s radnim pravom EU-a, usvoji novi zakon o pravu na štrajk, suzbije neprijavljeni rad i izmijeni zakon o inspekcijskom nadzoru u skladu s relevantnim konvencijama Međunarodne organizacije rada koje je Srbija ratificirala;
96. potiče Srbiju da osigura odgovarajuće financijske i institucijske resurse za socijalne politike i politike zapošljavanja;
97. pozdravlja stalno sudjelovanje Srbije u misijama i operacijama upravljanja krizom u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP); potiče Srbiju da održi svoje trenutne obveze pružanja osoblja za četiri misije i operacije ZSOP-a, kao i da nastoji i dalje sudjelovati u budućnosti; pozdravlja sporazume o borbi protiv terorizma koje su potpisali EU i Srbija; u tom pogledu pozdravlja poboljšanja u regionalnoj i međunarodnoj suradnji u borbi protiv terorizma i nasilnog ekstremizma;
98. izražava zabrinutost zbog sve veće ovisnosti Srbije o obrambenoj i sigurnosnoj opremi i tehnologijama iz Narodne Republike Kine, uključujući sustav masovnog nadzora u Beogradu i masovno prikupljanje osobnih podataka bez odgovarajućih zaštitnih mjera, i zbog nedovoljne transparentnosti postupaka javne nabave u sigurnosnom sektoru; i dalje je zabrinut zbog bliske političke i vojne suradnje Srbije s Rusijom, uključujući kontinuiranu prisutnost ruskih zrakoplovnih kapaciteta u Nišu; poziva Srbiju da se uskladi sa ZSOP-om i njegovim instrumentima;
99. ponovno upućuje poziv srbijanskim vlastima da nastave s naporima da se nasljeđe bivše komunističke tajne službe eliminiira tako što će se njezini dosjei, kao korak u smjeru demokratizacije Srbije, otvoriti javnosti; poziva Srbiju da ubrza postupak sukcesije i provedbu obveza koje se odnose na podjelu zajedničkog arhiva bivše Jugoslavije; ponavlja da je u tom pogledu od ključne važnosti potpuni pristup svoj arhivskoj građi, osobito onoj bivše jugoslavenske tajne službe (UDBA) i onoj kontraobavještajne službe (KOS) Jugoslavenske narodne armije; ponovno poziva vlasti da olakšaju pristup tim arhivima koji se tiču nekadašnjih jugoslavenskih republika te da ih vrate njihovim vladama ako one to zatraže;
100. podsjeća da je EU najveći pružatelj financijske pomoći Srbiji; pozdravlja napore Komisije da poduzme veća strateška ulaganja na zapadnom Balkanu putem namjenskoga gospodarskog i investicijskog plana za zapadni Balkan; prepoznaje važnost tog plana u podupiranju održive povezivosti, ljudskog kapitala, konkurentnosti i uključivog rasta, kao i u jačanju regionalne i prekogranične suradnje u cilju poboljšanja prilika za lokalne i regionalne uprave da iskoriste prednosti tih ulaganja; naglašava da se sva ulaganja moraju voditi ciljevima Pariškog sporazuma i ciljevima europskog zelenog plana;
101. ističe da bi se tim planom trebalo poticati potrebne strukturne reforme u području infrastrukture, energije, okoliša i obrazovanja te ga provesti što prije i što efikasnije moguće kako bi se povećala vidljivost projekta koje financira EU i povećalo povjerenje građana Srbije u Europsku uniju i njezine institucije;
102. poziva Vijeće i Komisiju da dorade i poticaje i uvjete u budućem Instrumentu pretpristupne pomoći (IPA III) i da koriste mehanizme suspenzije u slučaju ozbiljnog nazadovanja; smatra da je ključno da se IPA-om III podupre daljnje jačanje temeljnih

vrijednosti i dobro upravljanje; vjeruje da bi se načelo reverzibilnosti „više za više” i „manje za manje” pristupnog procesa prema obnovljenoj metodologiji također trebalo jasno odražavati u pretpristupnom financiranju; ponavlja da bi razmjor financijske pomoći trebao odgovarati stvarnoj stopi provedenih reformi;

103. poziva srbijanske vlasti da na najbolji način iskoriste preraspodjelu financijskih sredstava IPA-e od strane EU-a kako bi se njima doprinijelo ublažavanju socioekonomskog učinka pandemije bolesti COVID-19; naglašava važnost posvećivanja posebne pozornosti ranjivim skupinama;
104. ponavlja da je EU brzo mobilizirao neposrednu potporu zapadnom Balkanu za rješavanje zdravstvene krize koja je posljedica pandemije bolesti COVID-19 i za omogućavanje socioekonomskog oporavka regije;
105. poziva Komisiju i države članice da građanima svih zemalja zapadnog Balkana dodijele dostatnu količinu cjepiva protiv bolesti COVID-19;
106. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi predsjedniku Europskog vijeća, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica te predsjedniku, Vladi i parlamentu Srbije.

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	23.2.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: 57 -: 4 0: 9
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Karol Karski, Dietmar Köster, Stelios Kouloglou, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Jérôme Rivière, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Vladimír Bilčík, Andor Deli, Pierfrancesco Majorino, Marco Zanni

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU

57	+
ECR	Anna Fotyga, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Andor Deli, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
RENEW	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Claudiu Manda, Pierfrancesco Majorino, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev,
VERTS/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Salima Yenbou
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi

4	-
ID	Lars Patrick Berg, Thierry Mariani, Jérôme Rivière
NI	Kostas Papadakis

9	0
ECR	Charlie Weimers
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Harald Vilimsky, Marco Zanni
S&D	Dietmar Köster
The Left	Stelios Kouloglou, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani